

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ І
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету ТВППТСБ

« »   Михайло ГИЛЬ 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор

« »   Дмитро БАБЕНКО 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

освітньо-професійна програма

«Біотехнології та біоінженерія»

для здобувачів другого (магістерського) рівня 1-го року

очної (денної) форми здобуття вищої освіти

на 2025-2026 навчальний рік

Освітній ступінь – Магістр

Галузь знань 16 «Хімічна інженерія та біоінженерія»

Спеціальність **G 21** «Біотехнології та біоінженерія»

Мова викладання – українська

Миколаїв
2025

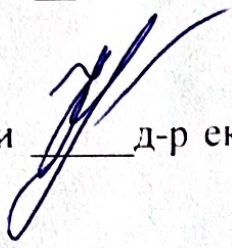

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Біотехнології та біоінженерія», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 12.03.2024 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №33-О від 19.03.2024 р.

Розробник програми: д-р екон. наук, професор, професор кафедри Гончаренко І.В., Миколаївський національний аграрний університет.

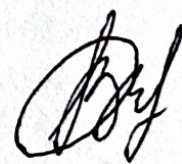
Програма розглянута на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, МНАУ

протокол № 11 від __13.06.2025 року.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, професор Альона Ключник

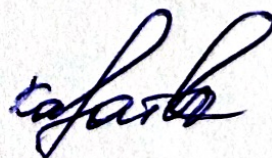
Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту МНАУ протокол № 10 від 19.06.2025 року.

Голова науково-методичної комісії,
канд. екон. наук, старший викладач
кафедри економіки підприємств

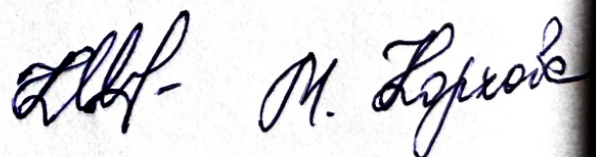

Ганна ТАБАЦКОВА

Гарант освітньої програми
канд. с.-г. наук, доцентка

Олена КАРАТЄЄВА

1. Анотація до дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

Одним з головних факторів, які сьогодні впливають на розвиток економіки будь-якої країни є міжнародне економічне співробітництво. Це цілком закономірно, бо зараз зростає міжнародна інтеграція і взаємозалежність економік окремих країн. Тому країни повинні співставляти свої дії з діями інших держав. Активний розвиток міжнародних економічних відносин не тільки сприяє економічному росту держав світового співтовариства, але і дозволяє підтримувати мирні стосунки. З набуттям незалежності в Україні розвиваються зовнішньоекономічні відносини, це породжує нові вимоги до професійної підготовки фахівців. Пропонований курс покликаний допомогти здобувачам вищої освіти розібратися у процесах, що відбуваються у міжнародному бізнесі.

Предметом вивчення «Міжнародних економічних відносин» є система зв'язків національних економік різних країн на основі поділу праці.

The summary to discipline «The international economic relations»

One of primary factors which today influence development of economy of any country are the international economic cooperation. It is entirely natural, as the international integration and interdependence of economy of the separate countries now increases. Therefore the countries should compare with the actions to actions of other states. Active development of the international economic attitudes{relations} not only assists economic growth of the states of the world community, but also allows to maintain peace relations. With finding independence in Ukraine developed the external economic relations, it generates new requirements to vocational training workers. The offered rate is called to help to understand to students processes which occur in the international business.

The subject of studying of " the International economic attitudes{relations} » is system of communications of national economies of the different countries on the basis of a division of labour.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Галузь знань: **16 Хімічна інженерія та біоінженерія**
Освітня спеціальність: **G 21 Біотехнології та біоінженерія**
Освітній ступінь: **Магістр**
Кваліфікація: **Магістр з біотехнологій та біоінженерії**
Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр – **1**
Кількість кредитів ECTS – **4,0**
Кількість модулів – **2**
Загальна кількість годин – **120**
Види навчальної діяльності та види навчальних занять,
обсяг годин та кредитів:
лекції – **14**
практичні заняття – **14**
самостійна робота – **92**
Форми підсумкового контрольного заходу – **залік**

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародні економічні відносини» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Біотехнології та біоінженерія» для здобувачів другого (магістерського) рівня 1-го року очної (денної) форми навчання, здатних розв'язувати складні завдання на міжнародному рівні економічних відносин. Дисципліна дозволяє сформувати визначену систему компетентностей та досягти результатів навчання за ОПП

Метою вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є формування системи теоретичних знань, вмінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин

Завданнями вивчення дисципліни є: надати здобувачам вищої освіти знань про сутність міжнародної економічної системи та закономірності відносин між її суб'єктами;

навчити аналізувати і оцінювати політико-правове, економічне, соціально-культурне середовище та інфраструктуру міжнародної економічної діяльності;

допомогти освоїти теорії міжнародної торгівлі, інвестування, міжнародного кредитування, міжнародної трудової міграції, валютних відносин, міжнародної економічної інтеграції та глобалізації;

навчити аналізувати структуру та тенденції розвитку сучасного світового ринку товарів і послуг, фінансового ринку і його сегментів, ринку праці, валютного ринку;

опанувати знаннями методів і механізмів регулювання міжнародних економічних відносин, механізму міжнародної валютної системи, методології міжнародних розрахунків, розуміння логіки, напрямків і форм розвитку процесів міжнародної економічної інтеграції, особливостей функціонування основних регіональних інтеграційних угруповань, сутності проблем глобалізації розвитку та механізмів їх вирішення;

вміння використовувати одержані знання у практичній міжнародній економічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи світо господарського розвитку.

Об'єкт дисципліни – система економічних відносин, що виникають в процесі діяльності суб'єктів міжнародної економіки.

Предмет дисципліни – сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів функціонування міжнародної економіки.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути наступних компетентностей:

- *Інтегральна компетентність*

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми біотехнологій та біоінженерії, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- *Загальні компетентності:*

K01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

K02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
K04. Здатність працювати в міжнародному контексті 1.

Спеціальні (фахові) компетентності:

K14. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біотехнології в контексті загального розвитку науки і техніки.

Програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Програмні результати навчання:

ПР08. Планувати та управляти науково-дослідними, науково-технічними та/або виробничими проектами у галузі біотехнології, базуючись на сучасних тенденціях розвитку науки, техніки та суспільства.

ПР10. Упроваджувати найбільш ефективні біотехнологічні методи та прийоми у практичну виробничу діяльність на основі оцінки ефективності передових біотехнологій та врахування загальних тенденцій розвитку новітніх біотехнологій у провідних країнах.

Додаткові програмні результати навчання:

ПР16. Аналізувати зміст та умови зовнішньоторговельних контрактів, оцінювати та аналізувати їх.

3. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

ОК 14. Кваліфікаційна
робота

ВК 1. «Міжнародні економічні відносини»

5. Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше) є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо тенденцій і проблем розвитку міжнародних економічних відносин попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як:

«ОК 1. Іноземна мова»;

«ОК 3. Основи інтелектуальної власності»;

6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ДИСЦИПЛІНИ

СХЕМА

ВИВЧЕННЯ

Модуль		Найменування змістових модулів	Назва теми	Розподіл навчального часу			
№	Назва			ЛК	ПЗ	СР	Разом , год
1	МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ	1. Теоретичні засади та форми розвитку МЕВ	1. Світове господарство, етапи і тенденції його розвитку. Еволюційні періоди формування МЕВ	2	2	8	12
			2. Міжнародний поділ праці, як об'єктивна основа МЕВ	1	2	8	11
			3. Міжнародна торгівля як провідна форма МЕВ.	2	2	8	12
			4. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.	1	2	8	11
			5. Міжнародні науково-технічні відносини.	1	2	8	11
		2. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах інтеграції та міжнародної економічної інтеграції	6. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини.	2	4	8	14
			7. Міжнародні кредитні відносини .	1	2	8	11
			8. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ.	1	2	8	11
			9. Міжнародна економічна інтеграція	2	4	8	14
			10. Економічна єдність світу і глобальні проблеми МЕВ.	1	4	8	13
Всього за навчальної дисципліни на денній формі				14	26	80	120

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Теоретичні засади та форми розвитку МЕВ	57	1,9	48
Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах інтеграції та міжнародної економічної інтеграції	63	2,1	52
Всього	120	4,0	100,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Теоретичні засади та форми розвитку МЕВ	57	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах інтеграції та міжнародної економічної інтеграції	63	
Всього	120	×

7.3 ПЕРЕЛІК ТА КОРОТКИЙ ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

Лекції традиційні з елементами диспути, з використанням комп'ютерної техніки
Всього: 14 годин

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та форми МЄВ

Тема 1.

Світове господарство (СГ) та особливості його розвитку.

Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.

Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн - суб'єктів світового господарства. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Соціально-економічний принцип систематизації країн світу.

Місце окремих угруповань країн у СГ і МЄВ. Провідне значення економічно розвинених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються. Новий міжнародний економічний порядок (НМЕП) як концепція перебудови МЄВ. Нові індустріальні країни. Країни з перехідною економікою: вихідні умови формування, моделі розвитку. «Вашингтонський консенсус». «Шокова терапія». Градулістська модель трансформації постсоціалістичних економік. Проблеми інтеграції країн з перехідною економікою в світове ринкове господарство. Загострення діалогу «Північ - Південь». Якісні зміни діалогу «Схід - Захід». Взаємини країн по вісі «Центр - Периферія». Внутрішньо- та міжсистемні цивілізаційні діалоги

Доколоніальний період розвитку МЄВ. Зародження та розвиток міжобшинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.

Міжнародні економічні відносини епохи Середньовіччя. Зовнішньоторговельні відносини при феодализмі. Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу - Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування МЄВ. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток МЄВ.

МЄВ в умовах становлення індустріальної цивілізації. Зовнішня торгівля періоду первісного нагромадження капіталу. МЄВ капіталізму вільної конкуренції та монополістичного капіталізму. МЄВ в міжвоєнний період.

Новий (неокolonіальний) період розвитку всесвітніх економічних зв'язків. Світогосподарські зв'язки в найновіший період. Зростання єдності та взаємозалежності суб'єктів світового господарства.....2год

Key words: World economy, developmental factors, qualitative and quantitative aspects development, typologization of countries, regional principle of grouping and the main regional groups of countries of the world, socio-economic principle of systematization of the countries of the world, leading importance of economically developed countries, developing countries, socio-economic structure.

Pre-colonial period, Middle Ages, East - China, countries of the Southern Seas, Central and Central Asia, the Arab East. Colonial period of formation, Age of Great Geographical Discoveries

Тема 2. Міжнародний поділ праці (МПП) та кооперація виробництва

МПП - вихідна основа розвитку СГ і МЕВ. МПП як форма прояву суспільного поділу. Етапи розвитку МПП. Фактори поглиблення МПП. Вплив технологічної революції на Головні організаційно-економічні форми втілення МПП. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування. Проблеми і передумови участі України в МПП.....1 год

Key words: Basis for the development WFP, Technological Revolution, main tendencies, modern conditions, international specialization of production, Ukraine's Participation in WFP

Тема 3. Міжнародна торгівля як провідна форма МЕВ

Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. Міжнародна торгівля та МЕВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку та впливу НТР на структуру міжнародної торгівлі. Зміни в товарній структурі МТ. Стандарти товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди, асоціація товарної нумерації «ОБІ». Асоціація «ОБІ-Україна». регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу, причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі економічно розвинених країн. Роль) розвиваються в МТ. Місце нових індустріальних країн (НІК) у світовій торгівлі, перехідною економікою в МТ. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі нових незалежних держав (ННД). Монополізація світової торгівлі. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий-відкритий сектори світового ринку, їх особливості.

Кон'юнктура товарних ринків - сутність, фактори формування і розвитку, система з вивчення й основні форми виявлення. Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарів. Світова ціна, її ознаки. Ціноутворювальні фактори. Множинність цін на світовому ринку. Рівні світових цін. Інформаційна система світових цін товарних ринків. Проблеми обміну. Поняття «умови торгівлі» і його економічний зміст, и і форми МТ. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні ярмарки, виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової

торгівлі, її еволюція, організація біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю і біржових угод. Консигнаційна торгівля.

Можливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізм в торгівлі. Лібералізація зовнішньої торгівлі - загальна проблема сучасних МЕН. її зовнішньоторговельної політики. Вияви дискримінації в МТ. Регіональне торговельне співробітництво.

Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торговельних організацій. ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ на Світову організацію торгівлі організація КОКОМ (Координаційна рада з експортного контролю). Значення торгівлі у сучасних умовах. Діяльність Міжнародної торговельної палати, умови й особливості участі України в МТ.....2 год

Key words: International trade, commodity circulation, standards of goods in the world market, International Commodity Nomenclature, bar codes, association of commodity geographical distribution, price, pricing factors, the multiplicity of prices in the world market. exchange problems, international fairs, exhibitions, international auctions, features of stock trading, its evolution, organization of stock commodities, GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) and UNCTAD (Conference on Trade and Development). Transformation of the GATT into the World Trade Organization ,International Chamber of Commerce

Тема 4. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво

Загальні передумови розвитку міжнародної інвестиційної та виробничої діяльності с Міжнародний рух капіталу: суть, чинники, форми. «Інвестиційний клімат». Види зарубіжних інвестицій, їх масштаби. Зміни питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталів. Основні потоки міжнародного капіталообміну. Макроекономічні наслідки вивозу Капіталу для країн-донорів та країн-реципієнтів. Вивіз капіталу як фактор інтенсифікації міжнародної інвестиційної і виробничої діяльності. Іноземні інвестиції в економіці України.

ТНК - головні суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності. їх сутність і еволюція, сучасна стратегія. Типи монопольних об'єднань. Роль внутрішньокорпоративного обміну. Суперечності між ТНК і національно-державною формою політичної організації суспільства. Регулювання діяльності ТНК.

Роль фінансово-промислових груп (ФПГ) у розвитку міжнародного виробничого - робітництва.

Спільні підприємства (СП). Передумови й особливості розвитку спільного підприємництва. Організаційно-правові й економічні форми створення і функціонування СП. Масштаби, рівень і динаміка розвитку СП. Міжнародні стратегічні альянси (МСА). Роль МСА в сучасному науково-

технічному міжнародному співробітництві. Вільні економічні зони (В: Класифікація ВЕЗ, особливості функціонування. Діяльність ВЕЗ у різних країнах.

Передумови розвитку міжнародної підприємницької діяльності в Україні. Міжнародні фінансові ринки та рух капіталу. Міжнародні фінансові центри, передумови їх функціонування. Податкові гавані. Офшорні зони. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності: суть, його цілі, інструменти.....1 год

Key words: International investment and production activity with the International capital movement, "Investment climate", donor and recipient countries, types of monopoly associations, international Strategic Alliances ISA, Free economic zones, international entrepreneurial activity in Ukraine, Tax havens. Offshore zones. Regulation of international investment activity: the essence, its purposes, instruments

Тема 5. Міжнародний науково-технічний обмін. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЕН. Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС. Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі. Спільні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР). Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Взаємні консультації з основних питань НТС. Розробка науково-технологічних прогнозів. Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, винахідництва \ патентної справи. Спільні наукові дослідження щодо захисту навколишнього середовища, медицині, освоєнні космосу і Світового океану. Напрями НТС - електронізація господарства і, його автоматизація, роботизація, нові види конструкційних матеріалів, біотехнології, атомна енергетика та ін. Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау. Захист інтелектуальної власності. Інтернаціоналізація НТС. Міжнародні науково-технічні програми. Проблеми НТС у діалозі Схід - Захід. Перспективи включення науково-технічного потенціалу України до міжнародних науково-технічних зв'язків. ....1 год

Key words: Scientific and technical cooperation, international movement of technologies and the mechanism of their transfer, scientific and technological forecasts, cooperation in the field of scientific and technical information, inventions \ patent cases. Joint research on environmental protection, medicine, space exploration

Змістовний модуль 2. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах глобалізації та міжнародної економічної інтеграції

Тема 6. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність, елементи. Поняття валюти її види. Конвертованість валют. Валютний курс, його види. Валютний паритет. Котирування валют. Крос-курс. Валютні ринки та валютні операції. Принципи, форми та інструменти валютної політики держав з відкритою економікою. Еволюція світової валютної системи. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Європейська валютна система в повоєнний період. Валютно-фінансова система країн СС. Роль долара як світової валюти. Еволюція ролі та перспективи золота в міжнародних валютно-фінансових відносинах. Проблема диверсифікації міжнародних валютних резервів.

Механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура платіжний баланс як індикатор взаємин національної економіки з зовнішнім світом. Механізм регулювання платіжного балансу. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні платіжних балансів країн світу..... 2 год

Key words: National, international and world currency systems, exchange rate, currency parity, Quotation of currencies, Cross-course., Foreign exchange markets and currency transactions. Principles, forms and instruments of the monetary policy of open-ended economies, volution of the world currency system. Paris, Genoa. Bretton Woods and Jamaican currency systems. The European Monetary System in the Post-War Period

Тема 7. Міжнародні кредитні відносини

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод, надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів. Передумови формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів (СРПК). його функції. Різновидність операцій на СРПК. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Операції сек'юритизації. Сутність та особливості розвитку євrorинку. Фактори розвитку євrorинку та його сектори. Валютна й інституціональна структура СРПК. Система СВІФТ.

Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів. Регіональні зміни у сфері зовнішніх позичень. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЕВ. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості. Інструменти управління зовнішнім боргом країн. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України. .... 1 год

Key words: International credit, credit agreements, granting of loans, credit interbank rates, classification of loans, factors for the development of the euro market and its sectors, SWIFT system

Тема 8. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЄВ

Поняття «міжнародні економічні організації» (МЄО). Роль МЄО в системі МЄВ. МЄО

- вияв тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Головні функції, принципи і методи діяльності МЄО, механізм управління, фінансові кошти.

- Участь країн у МЄО як одна з форм реалізації їх суверенітету. Сучасна система МЄО, їх класифікація.

Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Генеральна Асамблея. Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОР). Програми ООН. Регіональні комісії ООН з соціальних і економічних питань.

МЄО поза системою ООН. Організація економічного співробітництва і розвитку ОЕСР). «Велика вісімка».

Група Світового банку, мета створення, функції, структура. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Багатостороннє інвестиційно-гарантійне агентство (БАГІ).

Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових організацій: компетенція, фінансові кошти, організаційна структура, особливості кредитної діяльності. Фонди МВФ. Програми МВФ в Україні.

Банк міжнародних розрахунків (БМР) у системі регулювання валютно-кредитних відносин. Група десяти («Паризький клуб»). Лондонський клуб.

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Головні напрями діяльності ЄБРР в Україні.

Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), особливості його діяльності.

Регіональні банки реконструкції та розвитку в Африці. Азії, Латинській Америці, їх роль у економічному розвитку країн, що розвиваються.

Міждержавні загальноекономічні та політичні організації країн, що розвиваються. Організація американських держав (ОАД). Організація африканської єдності (ОАЄ) та її правонаступник Африканський союз (АС). Організація «Ісламська конференція» (ОІК). Ліга арабських держав (ЛАД).

Міждержавні галузеві організації. Організація держав - експортерів нафти (ОПЕК) та її арабська група (ОАПЕК). Рада з нафти (АСКОПЕ). Асоціація судновласників (ФАСАЗ). Асоціація вантажовідправників. Міждержавні організації у галузі сільського господарства (кофе, какао, банани, цукор та ін.), у галузі промисловості та будівництва (залізо і сталь, боксити, олово, мідь та ін.). Міжнародні об'єднання підприємців. Україна і міжнародні економічні організації.....1 год

Key words: The notion of "international economic organizations, economic

activity of the United Nations, its levels, International Monetary Fund (IMF) as one of the main financial organizations: competence, financial resources, organizational structure, features of credit activity, IMF Programs in Ukraine, Bank for International Settlements (BIS) in the system of regulation of currency and credit relations. A group of ten (Paris Club). London club, European Bank for Reconstruction and Development (EBRD).

Тема 9. Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ)

МЕІ - закономірність розвитку світового господарства і МЄВ. Сутність, цілі і значення МЕІ, основні ознаки. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МЄВ. Головні учасники й організатори процесу МЕІ, його сучасні особливості. Форми МЕІ. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань. Економічні ефекти інтеграції.

Регіональний характер МЕІ як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання промислово розвинених країн.

Об'єктивні передумови, політичні й економічні цілі, основні етапи розвитку західноєвропейської економічної інтеграції. Єдність економічної системи країн ЄС. Особливості розвитку аграрної сфери. Створення західноєвропейської моделі єдиного промислового і науково-технічного розвитку. Єдина науково-технічна політика. Інституціональна структура і політико-правові механізми ЄС. Політика ЄС відносно «третіх» країн та їх угруповань. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна й ЄС.

Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). ЄС - ЄАВТ.

Північноамериканська економічна інтеграція. Формування Північно-Американської зони вільної торгівлі (НАФТА). СІЛА у світових інтеграційних процесах. Глобальна політика СІЛА щодо процесів європейської економічної інтеграції. Особливості економічних відносин з країнами АТР. Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються. Роль МЕІ у здійсненні НМЕП. Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних угруповань. Латиноамериканська асоціація (ЛААІ). Андська група. Центральнаамериканський спільний ринок (ЦАСР). Співробітництві Карибського басейну (КАРІКОМ). Спільний ринок країн Південного конусу (МЕРКОСУР). Проблеми і перспективи створення системи колективних економічних дій у Латинській Америці.

Проблеми розвитку регіонального економічного співробітництва в Африці. Основи економічні угруповання країн Африки. Економічне співробітництво західноафриканською держав (ЕКОВАС). Митний і економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК), його трансформація на економічний і валютний союз Центральної Африки (ЕВЦА). Спільні; ринок країн Магрибу. Спільний ринок Східної і Південної Африки (КОМЕСА). Співробітництво розвитку Півдня Африки (САДК). Проблеми формування Африканського економічного; співробітництва (АФЕС).

Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Асоціація країн Південно- Східної Азії (АСЕАН). Асоціація регіонального

співробітництва Південної Азії (СААРК Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС). Рада співробітництва арабських держав Перської затоки (РСАДПЗ).

Проблеми розвитку економічної інтеграції в східноєвропейських країнах у нових умовах переходу до ринкової економіки, створення нової моделі економічної інтеграції. Східно - європейське співробітництво і вільна торгівля (СЄВТ). Вишеградська група. Центральна- Європейська асоціація вільної торгівлі (ЦЄФТА). «Карпатський євро регіон». Чорноморське економічне співтовариство. Економічний союз країн СНД. Єдиний економічний простір

СЄП). Центральнаазіатське економічне співробітництво (ЦАЕС). ГУАМ. Євразійське економічне співробітництво (ЄврАзЕС). Шанхайська організація співробітництва (ШОС). Україна в світових та регіональних інтеграційних процесах. .... 2 год

Key words: Stages of formation of international economic integration groups, economic integration effects, regional integration associations of industrialized countries, political and economic goals, the main stages of development of Western European economic integration, unity of the economic system of the EC countries.

Тема 10. Економічна єдність світу і глобальні проблеми МЄВ

Формування економічної єдності світу. Поглиблення інтернаціоналізації СГ. НТР у зближенні якісних характеристик сучасного виробництва. Глобалізація економічного розвитку і роль МЄВ у налагодженні зв'язків національних економік зі світовим господарством, формуванні елементів глобальної економіки. Світо економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку. Глобальні інвестиційні цикли.

Глобальні проблеми СГ і МЄВ. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи вирішення глобальної продовольчої проблеми. Глобальна енергетична проблема. Міжнародний тероризм у контексті безпеки світової спільноти. Координація міжнародної економічної політики. .... 1 год

Key words: Formation of economic unity of the world, globalization of economic development links between national economies and the global economy, the formation of elements of the global economy, global investment cycles

7.4. ПЕРЕЛІК ТА ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ФОРМИ РОЗВИТКУ МЕН

Заняття 1.

Тема: Світове господарство, етапи і тенденції його розвитку. Еволюційні періоди формування МЕН.....2 год

1. Суть, розвиток світового господарства.
2. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу
3. Тенденції розвитку світового господарства.
4. Доколоніальний період розвитку МЕН
5. Колоніальний період МЕН
6. МЕН в умовах становлення індустріальної цивілізації

Контрольні питання:

1. Суть, елементи світового господарства.
1. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу.
2. Головні тенденції формування СГ.
3. Назвіть особливості міжнародних торговельних зв'язків стародавнього світу.
4. Якими були зовнішньоторговельні відносини при феодализмі?
5. Сучасні проблеми розвитку МЕН. Фактори посилення економічної взаємозалежності країн.

Заняття 2. Тема: Міжнародний поділ праці (МПП) та кооперація виробництва.....2 год

1. МПП – вихідна основа розвитку СГ і МЕН.
2. Етапи розвитку МПП.
3. Головні організаційно-економічні форми втілення МПП.

Контрольні питання:

1. У чому полягає економічний зміст поняття «міжнародний поділ праці»?
2. Якими причинами пояснюється зростання важливості соціально-економічних умов розвитку МПП?
3. Чим спричинюється вплив структурних криз та дисбалансу міжнародної торгівлі на стан МПП?
4. Що входить до напрямів розвитку міжнародної спеціалізації виробництва?

Заняття 3. Міжнародна торгівля (МТ) як провідна форма МЕН. ....2 год

1. Сучасний стан міжнародної торгівлі.
2. Цілі та основні напрямки зовнішньоторговельної політики.
3. Форми методи здійснення міжнародної торгівлі.

Контрольні питання:

1. У чому виявляється сутність протекціонізму? Охарактеризуйте його еволюцію і сучасні форми. Визначте переваги і види реалізації політики протекціонізму.

2. У чому полягає сутність регулювання міжнародної торгівлі за допомогою тарифів? Дайте визначення мита і тарифної квоти.
3. Назвіть і охарактеризуйте нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Заняття 4. Тема: Міжнародна інвестиційна діяльність. ....2 год
Причини міжнародного руху капіталу та його основні форми.

1. Вплив міжнародного капіталу на світову економіку і його наслідки для країн експортерів і імпортерів капіталу.
2. Сучасні особливості і тенденції в міжнародному інвестуванні.

Контрольні питання:

1. Які причини міжнародного руху капіталу ?
2. Назвіть основні тенденції розвитку динаміки і структури міжнародного руху капіталу.
3. Якими причинами, на Вашу думку, зумовлені зміни в розвитку прямих і портфельних інвестицій?
4. Розкрийте сутність спільних підприємств як вищої форми міжнародної кооперації. Що таке офшорна компанія?

Заняття 5. Тема: Міжнародні науково-технічні відносини.....2 год

1. Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЄВ.
2. Традиційні і нові форми НТС країн світу.
3. Міжнародний рух технологій та механізм її передачі

Контрольні питання:

1. Суть франчайзингу.
2. Поняття копірайта
3. Перспективи України на ринку технологій.

Змістовний МОДУЛЬ 2. Валютно-фінансові та інституціональні засади звітку мев в умовах глобалізації та міжнародної економічної інтеграції

Заняття 6. Тема: Світова валютна система і міжнародні валюто-фінансові відносини.....4 год

1. Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх суть і елементи.
2. Системи золотого стандарту, плаваючого курсу.
3. Бретон-Вудська і Ямайська валютні системи.

Контрольні питання:

1. Елементи світової валютної системи.
2. Поняття валюти і її види.
3. Характеристика системи золотого стандарту.
4. Основні валютні операції.

Заняття 7. Тема: Міжнародні валютно-кредитні відносини і рух міжнародного капіталу. ....2 год

1. Розвиток світового ринку позичкових капіталів.
2. Основні валютні і фінансово-кредитні ринки світу.
3. Євроринки.

Контрольні питання:

1. Міжнародний кредит і його роль у світовій економіці.
2. Міжнародні фінансові центри.

3. Значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Заняття 8. Тема: Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЄВ. ....2 год

1. Типологія міжнародних організацій.
2. Основні етапи становлення й розвитку системи міжнародних організацій.
3. Міжнародні економічні організації системи ООН.

Міжнародні фінансові організації.

Контрольні питання:

1. У чому полягає суть поняття “міжнародна економічна організація”.
2. Чинники впливають на утворення міжнародних організацій.
3. Структура та основні органи Організації Об’єднаних Націй.
4. Яку роль відіграє група Світового банку в розвитку економічного співробітництва.

Заняття 9. Тема: Міжнародна економічна інтеграція.....4 год

1. Сутність, цілі і значення МЄІ.
2. Західноєвропейська економічна інтеграція.
3. Світові інтеграційні процеси і Україна.

Контрольні питання:

1. Передумови і фактори розвитку МЄІ.
2. Головні учасники і організатори процесу МЄІ.
3. Проблеми подальшого розширення ЄС.
4. Проблеми розвитку економічної інтеграції в країнах Азії і Африки.
5. Україна і інтеграційні угруповання країн.

Заняття 10. Тема: Економічна єдність світу і глобальні проблеми МЄВ..4 год

1. Інструменти глобалізації.
2. Суперечності між очікуваними та наявними результатами глобалізації.
1. Сутність глобальних проблем сучасності.
2. Україна і глобальні проблеми сучасності.

Контрольні питання:

1. Що таке глобалізація.
2. У чому полягає суть лібералізації як інструмента глобалізації.
3. У чому проявляються суперечності між наявними та очікуваними результатами глобалізації.
4. Які основні переваги та недоліки глобалізації.
5. Чому виникло таке явище, як антиглобалістичний рух? У чому воно проявляється.

Всього 26 годин

7.5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студентів по курсу «Міжнародні економічні відносини» в обсязі 80 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять та самостійного опрацювання. Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, студенти вивчають у вільний від занять час.

Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

№ п/п	Тема самостійної роботи	Години, кредити	Форма контролю
Модуль 1			
1	Світове господарство, етапи і тенденції його розвитку. Еволюційні періоди формування МЕВ	8	Контрольна робота
2	Міжнародний поділ праці, як об'єктивна основа МЕВ	8	опитування
5	Міжнародна торгівля як провідна форма МЕВ.	8	опитування
4	Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.	8	опитування
5	Міжнародні науково-технічні відносини	8	опитування
Модуль 2			
6	Світова валютна система і міжнародні валюто-фінансові відносини.	8	тестування
7	Міжнародні кредитні відносини .	8	тестування
8	Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ.	8	опитування
9	Міжнародна економічна інтеграція	8	опитування
10	Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.	8	Контрольна робота
	Всього	80	

7.6 ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік

7.1 Питання для проміжного і підсумкового контролю

7.6.1 Питання для проміжного контролю

1. Суть, елементи світового господарства.
2. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу.
3. Головні тенденції формування СГ.
4. Економічні регулятори МЕВ.
5. Правові регулятори МЕВ.
6. Роль транспорту і інформаційно-комунікаційних систем в розвитку

МЕВ

7. Основні тенденції міжнародного поділу праці в сучасних умовах.
8. Головні напрямки розвитку міжнародних економічних відносин.
9. Приєднання України до СОТ.
10. Країни “Сімки”, у системі міжнародних економічних відносин
11. Країни, що розвиваються у системі міжнародних економічних відносин
12. Міжнародні економічні відносини “Нових індустріальних країн”
13. Основні проблеми міжнародних економічних відносин
14. Мета створення та діяльність ООН.
15. Види і форми міжнародної торгівлі.
16. Зовнішньоторгівельна політика держав.
17. Участь України в Міжнародній торгівлі.
18. Види міжнародної трудової міграції.
19. Світовий ринок робочої сили.
20. Міжнародна організація праці.
21. Проблеми трудової міграції в Україні.
22. Суть франчайзингу.
23. Поняття копірайта
24. Перспективи України на ринку технологій.
25. Види транспорту
26. Суть страхування
27. ТНК - головні , суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності, їх еволюція, сучасна стратегія.
28. Політика вільної торгівлі, протекціонізм.
29. Дослідження А.Сміта, Д. Рікардо, Д. Милля,
30. Дослідження Е.Хекшера, Б. Оліна, В. Леонтьєва
31. Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку.
32. Передумови і фактори розвитку МЕІ.
33. Головні учасники і організатори процесу МЕІ.

34. Проблеми подальшого розширення ЄС.
35. Проблеми розвитку економічної інтеграції в країнах Азії і Африки.
36. Україна і інтеграційні угруповання країн.
37. Елементи світової валютної системи.
38. Поняття валюти і її види.
39. Характеристика системи золотого стандарту.
40. Основні валютні операції.
41. Міжнародний кредит і його роль у світовій економіці.
42. Міжнародні фінансові центри.
43. Значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.
44. Значення інвестицій
45. Інвестиційний капітал
46. Еволюція вільних економічних зон
47. Типи економічних зон
48. Вільні економічні зони
49. Еволюція світових валютних систем
50. Світовий банк
51. Перехід від золотого стандарту до вільного курсу.
52. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи.
53. Європейська валютна система. Валютно-фінансова система країн

ЄС

7.6.2 Питання для підсумкового контролю

1. Предмет міжнародних економічних відносин
2. Поняття світового господарства.
3. Етапи і тенденції розвитку світового господарства
4. Суть міжнародного поділу праці.
5. Система міжнародного поділу праці (МПП) та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах.
6. Етапи розвитку МПП. Фактори поглиблення МПП. Вплив технологічної революції на МПП
7. Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва
8. Країни "Сімки", у системі міжнародних економічних відносин
9. Країни, що розвиваються у системі міжнародних економічних відносин
10. Міжнародні економічні відносини "Нових індустріальних країн"
11. Основні проблеми міжнародних економічних відносин
12. Мета створення та діяльність ООН
13. Розвиток транснаціонального бізнесу
14. Промислово розвинені країни
15. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія.
16. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.
17. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу.

18. Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР).
19. Країни «Сімки»: поняття, загальні риси.
20. Країни середнього рівня розвитку: поняття, загальні риси.
21. Країни, які розвиваються: поняття, загальні риси.
22. Передумови входження України до світового економічного простору.
23. Проблеми економічної безпеки України .
24. Поняття «міжнародні економічні організації» (МЕО).
25. Роль МЕО в системі МЕН. МЕО як проява тенденції багатостороннього економічного співробітництва.
26. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО, механізм управління, фінансові кошти.
27. Країни «третього світу» у :системі МЕН.
28. Інвестиційний капітал
29. Сутність, цілі і значення МЕІ, основні риси.
30. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МЕН.
31. Головні учасники і організатори процесу МЕІ, його сучасні особливості
32. **Форми МЕІ.**
33. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань
34. Світові інтеграційні процеси і Україна.
35. Спільні підприємства (СП).
36. Передумови і особливості розвитку спільного підприємництва.
37. Організаційно-правові і економічні форми створення і функціонування СП.
38. волюція світових валютних систем
39. Поняття валютного ринку
40. Функції Міжнародного валютного фонду, Світового банку
41. Основні інструменти валютного регулювання
42. Які існують способи захисту від валютного ризику
43. Підрозділи та діяльність "Світового банку"
44. Характеристика МВФ
45. Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність і елементи
46. Поняття валюти і її види. Конвертованість валют.
47. Валютний курс. його види. Валютний паритет. Крос-курс.
48. Основні валютні операції. Котирування валют.
49. Сутність валютно-фінансових відносин і механізм 'міжнародних розрахунків.
50. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура.
51. Еволюція світової валютної системи.
52. Перехід від золотого стандарту до вільного курсу.

53. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи.
54. Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових: організацій: компетенція, фінансові кошти, організаційна структура, особливості кредитної діяльності.
55. Податкові гавані. Оффшорні зони.
56. Що таке абсолютні і порівняльні переваги?
57. Назвіть державні органи управління зовнішньою торгівлею
58. Міжнародні інститути регулювання МЕВ
59. Основні види операцій експорту і імпорту
60. Зростання ролі міжнародної (МТ) на сучасному етапі.
61. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу.
62. Особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі
63. Зміни в товарній структурі МТ.
64. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди.
65. Політика вільної торгівлі, протекціонізм. Взаємна залежність цих двох підходів у наш час, виявлення ведучої ролі принципу вільної торгівлі.
66. Дослідження А.Сміта, Д. Рікардо, Д. Мілля,
67. Дослідження Е.Хекшера, Б. Оліна, В. Леонтьєва
68. Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку.
69. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції.
70. Глобальні і регіональні проблеми сучасності і загальні проблеми МЕВ.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

8.1 Схема поточного і заключного контролю знань

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ змістового модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	7	10	<i>Аудиторна робота:</i>					

			– опитування на заняттях; – контрольна робота; Самостійна робота: – опрацювання окремих питань тем; – підготовка презентацій; Разом:	2 1 5 2	2 3 1 3	3 4 3 4	4 3 5 6 18	6 4 15 8 33
2	7	16	Аудиторна робота: – опитування на заняттях; – виконання завдань; – контрольна робота; Самостійна робота: – опрацювання окремих питань тем; – підготовка презентацій; – підготовка тез доповіді на конференцію; – підготовка наукової статті; Разом:	2 1 1 4 2 1 1	2 1 2 1 3 0 0	2 1 4 1 4 3 5	4 1 2 4 6 0 0 18	4 1 4 4 8 3 5 27
Поточний контроль знань							36	60
Підсумковий контроль знань (Залік)							24	40
Всього по дисципліні							60	100

8.4 Розподіл балів, які отримують здобувач вищої освіти, та шкала оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	
82 - 89	B	

75 - 81	C	зараховано
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачас навчальна дисципліна (за потребою).

Під час викладання дисципліни «Міжнародні економічні відносини» використовується:

- електронний курсу навчальної дисципліни на базі платформи дистанційного навчання Moodle_Mnau;
- телевізор Philips 55PUS6523/12 з'єднаний з ПЕОМ і Wi-Fi, використовується для застосування з метою демонстрації мультимедійних презентацій, відеоматеріалів, навчальних фільмів, тощо;
- програмне забезпечення ЛІГА:ЗАКОН, використовується при вивченні нормативно-правової бази з питань міжнародної співпраці, форм МЕВ;
- картографічна продукція (географічні карти та атласи);
- технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор);
- Інтернет (для практичних занять);
- магнітна інтерактивна дошка ePresenter EP92(USB) + проектор Epson EB-420; Монітор Samsung Sync Master 2032MW; Пульти для презентацій та лазерний вказівник – використовуються для відображення навчальних фільмів та презентацій з дисциплін при проведенні лекційних та практичних занять.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні економічні відносини: методичні рекомендації для практичних занять і самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» денної форми навчання спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» - Миколаїв, с. 43

2. Україно-англо-польський глосарій зовнішньоекономічної діяльності // АВ Ключник, ІВ Гончаренко, НІ Галунець, АА Гусенко – 2018. – 83с.

Козик В.В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : практикум : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Ю.В. Огерчук, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак. – 3-є вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 583 с.

3. Гончаренко І. В. Експорт аграрної продукції регіону в контексті глобальних тенденцій / І. В. Гончаренко, А. Ю. Козаченко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2016. – Випуск 4 (92). – С. 23–33.

4. Гончаренко І. В. Виявлення експортних можливостей регіону за допомогою International Trade Centre / І. В. Гончаренко, Н. П. Шведова, О. Є. Кузьмін, Р. Л. Логвиненко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2017. – Випуск 4 (96). – С. 36–44

5. Гончаренко І. В. Запровадження економічної моделі замкнутого циклу у Миколаївській області / І. В. Гончаренко, О. Є. Кузьмін, Є. Б. Нерознак, Н. О. Скибінський Вісник Аграрної науки Причорномор'я Вип. 1 2019). – С. 4–10.

6. Міжнародна економіка: термінологічний словник [Текст] / А. О. Старостіна, О. Л. Каніщенко, О. Ю. Кузьома та ін. / За заг. ред. А. О. Старостіної. – К.: «НВП «Інтерсервіс», 2017. – 250 с.

7. Міжнародна економічна діяльність України [Текст]: навч. посіб. / В. П. Галушко та ін. – Київ: НУБіП України, 2016. – 447 с.

8. Міжнародна економічна діяльність України: опор. конспект лекцій / Т. М. Мельник, І. В. Таран; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ: КНТЕУ, 2016. – 223 с.

9. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

10. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.stat.gov.ua>. –

11. Світова організація торгівлі (СОТ) та щорічне видання [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.wto.org>

12. Організація об'єднаних націй (ООН). [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.un.org>. –

13. Міжнародний валютний фонд (МВФ) та видання МВФ The World Economic Outlook . [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.imf.org>.

14. Організація економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.oecd.org>

15. Група Світового банку та щорічне видання цієї групи [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.worldbank.org>.

16. Міжнародна організація праці (МОП) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.ilo.org>

17. Міжнародна продовольча та сільськогосподарська організація [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.fao.org>

18. Офіційний сайт Європейського Союзу (ЄС) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.europa.eu.int>

19. Статистична служба Європейської комісії (Євростат) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.europa.eu.int>.

20.Офіційний сайт міжнародного торгового центру (торгівельна статистика) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.trademap.org/Index.asp>

21.Інститут міжнародної економіки. Вашингтон [Електронний ресурс] Режим доступу: [http:// http://www.iie.com](http://http://www.iie.com).

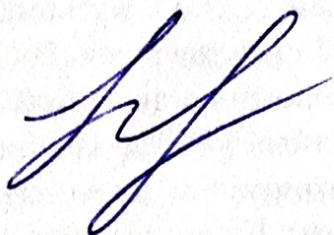
22.Національний банк України [Електронний ресурс] Режим доступу: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua)

23.Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] Режим доступу: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)

24.Інформаційний ресурс Гарвардського університету [Електронний ресурс] Режим доступу: [http:// http://atlas.cid.harvard.edu](http://http://atlas.cid.harvard.edu)

Лондонська біржа дорогоцінних металів [Електронний ресурс] Режим доступу: [http:// http://www.kitco.com/](http://http://www.kitco.com/)

Робочу програму розробила
д-р.екон.наук, професор

І.В. Гончаренко